

ØSTENSJØVANNETS VENNER

ÅRSBERETNING 24.03.2015 – 17.03.2016

STYRET

Leder: Amund Kveim

Styremedlemmer:

Finn Arnt Gulbrandsen (nestleder)

Leif-Dan Birkemoe (kasserer og regnskapsfører, fram til 31.12.2015)

Lise M Johansen

Paul Fekjær

Sigrun Antonsen

Tore Nesbakken (sekretær)

Varamedlemmer:

Andreas Petter Jensen

Eirik Wærner

Randy Gunnar Lange

Tiril Andersen

Det har i perioden vært avholdt 10 styremøter.

Styremedlemmer, dugnadsgjengen og andre frivillige har i løpet av dette året nedlagt et betydelig antall arbeidstimer.

Det legges opp til en kraftig befolkningsvekst i Oslo fram mot år 2030. Dette øker presset på Miljøparken. Byggeplanene på den tidligere Eterfabrikkens område er et konkret eksempel på en utbygging som vil få miljømessige konsekvenser for Miljøparken. Vi må forvente at foreningen vil møte stadig større utfordringer i årene som kommer. Mange og engasjerte medlemmer vil være en forutsetning for at foreningen skal bli hørt og lykkes i sitt arbeid.

Arbeidet med skjøtsel og landskapspleie blir stadig mer omfattende. Av de viktigste aktivitetene kan nevnes: Bekjempelse av fremmede plantearter i hele miljøparken. Slått på Bakkehavntoppen, hogst/rydding i Eikelunden, på Bekkasinmyra og på Bogerudmyra. Dugnadsgjengen har også tynnet i tre-rekken ved Abildsøbanen i forbindelse med omlegging av turveien. Rydding av øyene for trær og kratt fortsetter. Også i 2015 ble det registrert godt med hettemåke ved vannet. Hettemåka er rødlistet og i sterk tilbakegang i Norge. Den positive utviklingen ved Østensjøvannet viser at målrettede tiltak virker og dette oppmuntrer til videre innsats.

Arbeidet med å bytte ut den gamle utløpsmekanismen ved kulverten i nordvest-enden er nå avsluttet, noe arbeid og opprydding gjenstår. Det nye utløpssystemet gir helt andre muligheter for en kontrollert styring av vannstanden og erfaringen fra i sommer er at systemet fungerer. En forutsetning er i midlertid, som tidligere, at gitterne som fanger opp planterester og annet som flyter på vannet blir rensket slik at de ikke går tette. Arbeidet med omlegging av turveien på vestsiden ble startet opp i januar og skal være ferdig til våren.

ADMINISTRATIVT ARBEID

Foreningen disponerer møtelokaler i Grisehuset/Stallen på Abildsø gård. Østensjøvannet våtmarkssenter er etablert i sidebygningen på Bakkehavn gård, og her har vi også rekvisitalager. Leif-Dan Birkemoe har vært kasserer/regnskapsfører siden 2001, og har hatt ansvaret for foreningens regnskapsavslutninger i 16 år- fra 2000 til 2015. Stafettpinnen overlates nå til Sigrun Antonsen. Styret takker Lei-Dan for en kjempeinnsats gjennom svært mange år. Leif-Dan Birkemoe har også hatt hovedansvar for arbeidet med Sothøna. Tore Nesbakken har vært sekretær. Bjørn Steensrud er ansvarlig for medlemsregisteret. Leif-Dan Birkemoe og Paul Fekjær administrerer hjemmesiden. Tidligere styremedlem Liv Sommer Holmen har hatt ansvar for velkomstpakker til nye medlemmer.

MEDLEMMER

Foreningen har per 1. mars i år 2043 private hovedmedlemmer (1932 i fjor) og 861 familiemedlemmer (893 i fjor), totalt 2904 private medlemmer (2825 i fjor). I tillegg kommer 35 bedrifts- og organisasjons-/foreningsmedlemmer (33 i fjor), slik at totalt medlemstall blir 2939 (2858 i fjor). Det foregår hele tiden en viss utskifting i medlemsmassen, nye medlemmer verves i forbindelse med våre arrangementer, via hjemmesiden og ved utplassering av vervebrosjyrer langs vannet og ellers i bydelene som sokner til vannet. Den betydelige økningen for private hovedmedlemmer (111), skyldes primært den aktive vervingen i forbindelse med arrangementer ved vannet.

AKTIVITETER

Følgende arrangementer er avholdt:

24.03.2015	Årsmøte. Etter de ordinære årsmøtesakene holdt Atle Mjelde fra foreningen "La Humla Suse" foredrag om humlenes betydning for en levende natur
12.04.2015	Gi dyrene et hjem – snekring av humlekasser på Våtmarkssenteret
09.05.2015	Krigsspor fra Østensjø skole til Oppsal gård, vandring i samarbeid med Østensjø Historielag
10.05.2015	Fugletur i samarbeid med NOF- Oslo og Akershus
31.05.2015	Fuglenes dag og Bydelsdag-Østensjøvannet rundt
28.08.2015	Flaggermusnatt i samarbeid med NZF Flaggermusgruppen
06.09.2015	Østensjødagen og Fugletur i samarbeid med NOF- Oslo og Akershus. Markering av Nordens våtmarksdag
20.09.2015	Gi dyrene et hjem – snekring av flaggermuskasser på Våtmarkssenteret
07.02.2016	Verdens Våtmarksdag markert med stand ved lekeplassen
06.03.2016	Gi dyrene et hjem – snekring av fuglekasser på Våtmarkssenteret

I tillegg ble det i 2015 avholdt 6 såkalte temadager (3. mai, 10. mai, 14. mai, 18. oktober, 25. oktober og 15. november) hvor ØVV/Østensjøvannet våtmarkssenter hadde stand ved vannet og informerte om naturtyper og dyreliv typisk for våtmarksområder.

ØSTENSJØVANNET VÅTMARKSSENTER

Senteret ligger på Bakkehavn gård og inngår sammen med Lilleøyplassen naturhus på Fornebu i sammenslutningen Oslo våtmarkssenter. Naturveileder er Toril Hasle. Senteret er i sitt fjerde driftsår godt etablert og har gjennom en avtale med Utdanningsetaten løpende undervisning for skoler fra hele Oslo. Undervisningsopplegg bl.a. om bunndyr og vinternatur,

samt en stab av eksternt tilknyttede undervisere, har ført til stor pågang. Mer enn 5000 elever har fått undervisning siste år.

Senteret har i samarbeid med foreningen avholdt en rekke markeringer ved vannet, der vi har tatt med oss teltet og informert om ulike naturverdier ved Østensjøvannet med vekt på våtmark. Testversjonen av den planlagte VåtmarksAppen er snart klar og blir formodentlig lansert i løpet av 2016.

ØKONOMI

I 2015 mottok foreningen kr 150.000 i driftsstøtte fra Oslo kommune, utbetalt gjennom Bymiljøetaten, divisjon Friluft. Denne støtten, sammen med medlemskontingentene, går til dekning av ordinær drift av foreningen.

Fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) mottok vi etter søknad kr. 90 000 til skjøtsel på Bakkehavntoppen, skjøtsel i Østensjøvannet naturreservat, fjerning av trær for siktlinjer ved omlegging av turvei og til hule eiker i Eikelunden. Skjøtsel omfatter slått og bekjempelse av fremmede plantearter i utvalgte naturtyper.

Fra Oslo kommune, Bymiljøetaten ble foreningen tildelt kr. 20 000 til bekjempelse av fremmede plantearter. Miljødirektoratet ga også et tilskudd til bekjempelse av fremmede arter på kr. 15 000 etter søknad.

Fra Bydel Østensjø ble foreningen tildelt etter søknad kr. 10 000 som tilskudd til arrangementet av Østensjødagen 2015.

Etter søknad mottok foreningen kompensasjon for merverdiavgift fra Lotteri- og stiftelsestilsynet med kr. 52 139 basert på 2014-regnskapet. Søknadsbeløpet ble avkortet med 21,72 %, likt med øvrige søkere. Kompensasjon til frivillige organisasjoner er avhengig av årlig avsetning på statsbudsjettet.

Grasrotandelen fra Norsk Tipping utgjorde kr. 32 003, omtrent på samme nivå som i 2014.

I 2015 var kontingentinngangen fra medlemmer kr. 304 604. Dette er en økning på kr. 5 529 fra 2014 som skyldes bedre kontingentinngang samtidig som antall medlemmer er noe høyere enn fjoråret. Medlemmer som ikke har betalt kontingent siste tre år er fjernet fra medlemslisten, samtidig som nye medlemmer har mer enn kompensert for de som ble fjernet.

Foreningen mottok i 2015 en testamentarisk gave på kr. 100 000. De etterlatte arvinger er takket for gaven. I tillegg mottok foreningen en gave på kr. 800 fra et medlem.

Inntekter fra medlemsmøter og arrangementer er i 2015 nær det dobbelte av 2014. Det skyldes for en stor del at inntektene fra jazzkonsertene både i 2014 og 2015 er ført på 2015-regnskapet.

Utgiftene til foreningens medlemsinformasjon i Sothøna, Brevdua og hjemmesidene utgjorde kr. 172 940, omtrent likt med 2014.

Til Østensjøvannet våtmarkssenter på Bakkehavn ble det i 2015 brukt kr. 9 016 etter at Oslo våtmarkssenter v/SABIMA refunderte husleie for 2015 med kr. 20 000. De totale etableringskostnadene fra 2011 til 2015 er kommet opp i kr. 364 546. I 2010 og 2011 ble det fra Direktoratet for naturforvaltning (DN), utbetalt av Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA), bevilget kr. 625 000. Restbeløpet på kr. 260 454 vil bli benyttet til fortsatt etablering og fremtidig virksomhet ved våtmarkssenteret. Slik sett er beløpet bundet til Østensjøvannet

våtmarkssenter. Arbeidsgiveransvaret for senterets naturforvalter er plassert hos SABIMA og driftes av prosjektmidler fra Miljødirektoratet.

Høyere kostnadsforbruk de siste to år til kulturlandskapspleie, som i hovedsak er skjøtsel i Miljøparken, skyldes i stor grad innkjøp av nytt redskapsutstyr, men også et høyere aktivitetsnivå. Kostnader til administrasjon reflekterer også økt aktivitet.

Utkvikksplattform på Oppsalskrenten har kostnader til forprosjektering, vesentlig arkitekttegninger på kr. 4 750. Bygging av plattformen er avhengig av tilslutning på årsmøtet til Oppsal terrassehus.

Bankrentene er i 2015 redusert med kr. 12 044 fra 2014 som følge av lavere rentesatser. Foreningens likvide midler som ikke skal anvendes på kort sikt er plassert på «Plasseringskonto Bedrift» som har gitt noe bedre rente enn på foreningens driftskonto.

Foreningens egenkapital er tilfredsstillende og deler av «Plasseringskonto Bedrift» på kr. 1 888 218 er reservert til spesielle tiltak, bl.a. rehabilitering av den resterende halvdel av Vadedammen i samarbeid med Oslo kommune. Første halvdel ble rehabilitert i 2007. Foreningens andel den gang var kr. 400 000. Som nevnt er kr. 260 454 bundet til våtmarkssenteret.

God likviditet setter foreningen i stand til på kort varsel å gripe inn i påkommende tilfeller der vi må vente på tiltak fra stat og kommune. Ved bygging av fugleskjulet i 2012 hadde foreningen mulighet til å forskuttere utbetalinger som senere ble overført fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Ved hjelp av foreningens tilskudd og statens bidrag ble anlegget realisert innenfor en tidsramme som var tilpasset forskriftene for naturreservatet. Lignende situasjon kan oppstå ved omlegging av turveien ved Abildsø-feltet som ble påbegynt ved begynnelsen av 2016. Veiomleggingen er kommunens prosjektdel i tilknytning til fugleskjulet.

Regnskap 2015 og revisjonsberetning følger som eget dokument.

UTADRETTET VIRKSOMHET

Foreningen står tilsluttet Oslo Elveforum (OE), Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) og er foreningsmedlem i Søndre Aker Historielag og Foreningen for Nordre Skøyen Hovedgård. Les mer om OE på www.osloelveforum.no. Leif-Dan Birkemoe har representert ØVV i styret til Oslo Elveforum.

Foreningen er medlem av Rådgivende utvalg for Østensjøområdet miljøpark. Utvalget er i tillegg til ØVV sammensatt av representanter fra BYM, VAV, Byantikvaren, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvern avdelingen og eierne av Abildsø og Østensjø gård. Utvalget behandler aktuelle saker som berører miljøparken.

Amund Kveim er medlem av Østensjø Kulturutvalg.

Finn A. Gulbrandsen representerer foreningen i arbeidsgruppa "Levende vassdrag" som arrangerer elveprosjektkonkurranse for skolene i Oslo og Bærum i regi av Oslo Elveforum.

Foreningen har på regulær basis kontakt med Bymiljøetaten, divisjon Friluft (BYM), Vann- og avløpsetaten (VAV), Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) Miljøvernavdelingen, Statens Naturoppsyn (SNO) og Byantikvaren.

Foreningen har et godt samarbeid med Østensjø historielag om Østensjø lokalhistoriske bilder med oppstart i 2004. Arbeidet pågår ukentlig med innsamling, digitalisering og formidling på nettet via Deichmans portal. Samarbeidet med Østensjø historielag har tidligere manifestert seg i Østensjø kulturkart (2007) og Østensjø kunstkart (2009). Kartene er tilgjengelig på Deichmanske bibliotek.

Vi har videre nært samarbeid med Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus, om fugleekskursjoner, arrangementer og informasjonsvirksomhet, f.eks. informasjon om riktig mating av fugl.

Foreningen hadde også sist år mange oppslag i Nordstrands Blad.

Våre hjemmesider har svært mange besøk. I perioden april 2015 til mars 2016 var det i gjennomsnitt på 250-300 daglige eller rundt 95 000 årlige besøk. Vi har de siste årene lagt vekt på å holde hjemmesiden oppdatert ved jevnlig å legge ut aktuelle begivenheter. Leif-Dan Birkemoe og Paul Fekjær har hatt ansvar for dette. Det jobbes nå med å gi visningen en ny og mer moderne form.

Sosiale medier

FB-sidene våre har et daglig besøk på mellom 4 000 og 8 000. Av og til er besøkstallet langt høyere. Et av innslagene hadde for eksempel 11 000 besøkende. I skrivende stund har antall "likes" passert 4 500. Fotostafetten "Østensjøvannet – den uerstattelige arven", julekalenderen og beskrivelse av artsmangfoldet/historien i miljøparken har bidratt til det høye besøkstallet. INNSENDERNES DAG hver mandag er også et populært innslag. FB-sidene styres av Paul Fekjær og Finn A. Gulbrandsen.

SOTHØNA OG BREVDUA

Det er sendt ut to nummer (49 og 50) av Sothøna og ett nummer av Brevdua. Redaksjonen i Sothøna har bestått av Leif-Dan Birkemoe (redaktør), Amund Kveim (ansvarlig redaktør), Audun Brekke Skrindo og Tore Nesbakken. Sothøna distribueres til alle hovedmedlemmer samt til en rekke private organisasjoner og offentlige instanser. Med unntak av tre-fire eksterne bidragsytere, er det stort sett styremedlemmer som står som forfattere av artikler til Sothøna. Artiklene har en forholdsvis stor bredde når det gjelder naturfaglige, lokalhistoriske og nyhetsrettede temaer. Er det temaer du savner, send gjerne en melding til styret. Det samme om du kunne tenke deg å skrive en artikkel for Sothøna eller om du kjenner andre som du vet har stoff av interesse.

NORDIC GREEN SPACE AWARD 2015 TILDELT ØSTENSJØVANNET

På Østensjødagen 2015 ble utmerkelsen *Nordic Green Space Award* tildelt Østensjøområdet Miljøpark. Utmerkelsen er et nordisk kvalitetsmerke innenfor grønne områder. Kulturbyråd Hallstein Bjercke mottok utmerkelsen på vegne av Oslo kommune.

Representant for dommerkomiteen Maria Fall, fra Faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren (FAGUS), begrunnet tildelingen av utmerkelsen til Østensjøområdet Miljøpark med at den nordiske dommergruppen hadde notert seg områdets mange kvaliteter. Området gir bydelen en opplevelsesmulighet av mangfoldig natur og kultur, som er unikt for en raskt voksende storby.

ELVEADOPSJON

Følgende skoler er nå med i Oslo Elveforums elveadopsjonsprogram: Abildsø, Bøler, Manglerud, Nøkle vann, Oppsal, Rustad og Østensjø. Skolene har tatt på seg ansvar for sine bestemte områder og hele miljøparken er nå dekket. Dette samarbeidet med skolene i området er meget viktig med tanke på framtiden til naturreservatet og miljøparken. Etter at Våtmarkssenteret ble etablert vil det være viktig å inkludere også denne aktiviteten i undervisningen. Lærerne kan kontakte senterets administrasjon og bestille uteundervisning.

FORVALTNING, SKJØTSEL OG REHABILITERING

Innenfor sine ordinære budsjetttrammer har Bymiljøetaten gjennomført slått på Sjøli, Vassenga (området nord for Bølerbekken) og området i nord ved Slora. I tillegg er turveien på østsiden av vannet er blitt utbedret.

Fylkesmannen har finansiert slått på Bakkehavntoppen, Sjøli og Vassenga. I tillegg skjøtsel i Eikelunden og tynning av trekken øst for Abildsøfeltet ved den nye turveien. Arbeidet med omlegging av turveien på vestsiden pågår og skal avsluttes før våren kommer. Denne omleggingen ble vedtatt for flere år siden, den er svært viktig med tanke på rehabilitering av våtmarka i denne delen av vannet og vi er meget fornøyd med at en omlegging endelig blir realisert.

Arbeidet med rehabilitering av Langerudbekken rensepark startet i mars og er forventet avsluttet før påske. Langerudbekken rensepark ble åpnet i august 2005 for å forbedre kvaliteten på vannet som renner ut i Bogerudmyra. Bekken er etter hvert blitt så fylt opp med sedimenter at den ikke lenger fungerer etter intensjonen. Arbeidet har ligget i Bymiljøetatens budsjett en tid og restaureringen er også et av de tiltak ved Østensjøvannet som foreningen i 2013 meldte inn som forslag til Vannområde Oslo via Oslo Elveforum. Det er meget positivt at prosjektet nå realiseres.

Skjøtsel og rehabilitering:

Østensjø Rotary har videreført sitt arbeid med rydding av vegetasjon i og rundt Brenneriruinene. Takk til Østensjø Rotary.

Klasser fra elveadopsjonsskolene Rustad og Østensjø har fjernet fjorårets skudd i sine områder. Rustad skole på østsiden av Bogerudmyra, Østensjø skole på Bekkasinmyra. Her plukket de også høymol etter beitesesongen. Takk til adopsjonsskolene for vel utført arbeid.

Dugnadsgjengen har fjernet fjorårsskudd på øyene i reservatet slik at hekkeforholdene også i år bør være gode for arter som liker åpne hekkeområder.

Kulturlandskapsprosjektet med sauebeite på Bakkehavn ble videreført på åttende året på rad med slipp av sauer i slutten av juli. Prosjektet er planlagt videreført også i 2016. Takk til Havnehagan Friluftsbarnhage og Abildsø sykehjem som har bidratt med tilsyn. Østensjøvannets Venner har betalt leie av dyrene. Eier av sauene var i år Hilde Aukrust fra Svartskog. Eierne vi til vanlig leier dyrene av, hadde dessverre fått sykdom i besetningen. Dette var også grunnen til at sauene ankom beitet sterkt forsinket.

For femte året på rad ble storfebeiting gjennomført på Bekkasinmyra. To kalver og to voksne kyr av rasen Dexter ble satt ut i slutten av mai. De spiste fort opp gresset, og ble tatt hjem før sommerferien. I august ble en kalv og en voksen satt ut på beitet igjen. Dexter-kyrne var fra Svartskog og tilhørte Hilde Aukrust. Fylkesmannen betalte leie av dyr, og ØVV hadde ansvar

for ettersyn av dyra. Beitepatroljen er en siste partner i dette beiteprosjektet hvis hensikt er å hindre gjengroing, samt at det er et hyggelig innslag for publikum.

Befaringer med Fylkesmannen og BYM er gjennomført for å få oppdrag iht. skjøtselsplanen for naturreservatet og miljøparken.

Dugnadsgjengen i foreningen har utført skjøtsel og rehabilitering i følgende områder: Ved Lilleskogen er store trær og kratt fjernet for å skape siktlinjer, hindre erosjon og gi øya et lettere preg. Trestammer og kvist er fraktet fra øya og inn på land manuelt. Øya sør for Bølerbekken er blitt helt ryddet for kratt. All kvist vil bli kvernet opp og kjørt bort.

Takrør og fjorårsskudd er blitt lagt på tidligere rehabilitert øy nord for Bølerbekken og på øya ved Abildsfeltet på vestsiden. Takrørene, som ble slått i Vadedammen, ble fraktet til øyene mens isen var sikker.

På Bekkasinmyra ble fjorårsskudd fjernet og røtter etter stubbebrytingen i romjula 2014, er fjernet manuelt fra området.

På Bogerudmyra er oppslag klippet rundt kjempestarrforekomsten. I tillegg er trær og kratt rundt den rødlistete tuestarr- og rankstarr forekomsten fjernet av foreningen ØX og dugnadsgjengen.

På Bakkehavntoppen er det gjennomført slått for femte år på rad og mer osp er blitt fjernet for å åpne opp landskapet ytterligere. Området er nå i ferd med å få tilbake sitt opprinnelige særpreg, og vi oppfatter rehabiliteringsarbeidet her som meget vellykket. I 2015 ble Balkehavntoppen også slått i juni.

I Eikelunden fortsatte arbeidet med fristilling av gamle eiker. Langs nordsiden av Sjølienga er det også i år hugget trær og ryddet kratt for å skape en "mykere" overgang mot skogen på nordsiden. Både Eikelunden, Sjøli, Vassenga og Bakkehavntoppen tilhører gruppen "Utvalgte naturtyper i Norge" og det er viktig å holde disse i hevd.

Dugnadsgjengen har fjernet russekål og deltatt i fjerning av kanadagullris.

Dugnadsgjengens arbeidsutvalg består av Finn A. Gulbrandsen, Kjell Arne Maalø, Lise Johansen, Per Arne Holt og Johan Mollatt. Disse utarbeider arbeidsplaner for året.

Dugnadsgjengen har nedlagt mer enn 1700 dugnadstimer i perioden i perioden 25.03.2015 - 17.03.2016, omtrent det samme som i fjor. Gjengen har vokst siste året, men det er fortsatt behov for flere deltakere. Takk til alle for meget god innsats i perioden.

Foreningen ØX har som nevnt bidratt med solid arbeid på Bogerudmyra. Takk til ØX for vel utført arbeid. Takk også til SNO for et godt samarbeid i perioden.

Ruskenaksjonen

Ruskenaksjonen 2015 fikk stor oppslutning fra ryddevillige elever Østensjøvannet rundt. Elever fra Oppsal, Bøler, Nøkle vann, Rustad, Abildsø, Manglerud, Høyen hall og Østensjø hadde avsatt skoletimer i slutten av april og begynnelsen av mai til å rydde. Hver skole fikk tildelt et område som elevene flittig ryddet for alle typer søppel. Det ble veldig mange svarte plastsekker! Østensjøvannets Venner takker elever og lærere for en fantastisk innsats!

Miljøprisen for innsats i Ruskenaksjonen gikk i 2015 gikk til Høyen hall skole. Overrekkelsen foregikk 9. november i skolens aula hvor vandrepris og diplom ble overrakt fra Amund Kveim til rektor Anne Nyland og elevrådsleder Frida Hermansen.

VANNSTAND OG VANNKVALITET

Det nye vannreguleringssystemet ble etablert vinteren 2014-2015. Noe arbeid med strømforsyningen samt opprydding gjenstår. Det nye moderne systemet kan fjernstyres fra Vann- og avløpsetatens kontorer. Erfaringene fra sist sommer er at systemet teknisk sett fungerer. Kraftige nedbørsperioder viste at anlegget tåler store vannmengder, men også at rutinemessig rensing av fangristen er helt nødvendig. Hva det nå må jobbes videre med er å prøve ut hva slags styring som er hensiktsmessig totalt sett, det vil si utfra hensyn til hekkende fugler, jevnlig flom i våtmarkene og turveier som ligger lavt i terrenget.

Sommeren 2015 opplevde vi en særdeles kraftig oppblomstring av alger og vasspest. Da veksten nådde klimaks i juli/august, var den sørlige delen av vannet nesten fullstendig dekket av algematter. Algene ble artsbestemt og var de samme som vi også så sommeren 2014. Artene er alle kjent fra gjengroing i grunne, eutrofierte innsjøer. Altså ingen overraskelse å finne disse alge-artene i Østensjøvannet. Det blir spennende å se om klimaks ble nådd sist sommer, eller om vi får en like kraftig eller kraftigere oppblomstring til sommeren.

FREMMEDE ARTER

Innsatsen mot kanadagullris, russekål og hagelupin fortsatte for fullt i 2015. Alt vårt arbeid utføres manuelt. Vi registrerer en klar reduksjon av kanadagullris, denne er nå nesten borte fra området nærmest vannet. Mot utkanten av miljøparken er det fortsatt ganske mye kanadagullris, men allikevel klar forbedring på steder som er systematisk plukket de siste 3-4 år. Med hensyn til russekål er forekomstene på nivå med tidligere år. Her satser vi på å utvide samarbeidet med BYM slik at denne arten kan bli slått maskinelt der hvor dette er mulig. Hagelupin er nesten borte fra området nærmest vannet, men finnes fortsatt i store mengder på Bakkehavn. Her har vi kommet i gang, men mye gjenstår. Kjempespringfrø, kjempebjørnekjeks og parkslirekne bekjempes av BYM. Det er ikke rapportert funn av disse i 2015. Sibirkornell har spredt seg til store områder langs vannet og på Bogerudmyra. Kommunen rensket i 2015 er felt ved turveien i sørvestenden av vannet. Dette er en art vi vil fokusere på i årene som kommer. Forekomstene av kanadagullris og hagelupin i utkanten av miljøparken skyldes i stor grad frø som spres fra planter som vokser i private hager. Vi gjentar oppfordringen om at disse plantene fjernes eller antallet reduseres. Kampanjen mot fremmede plantearter vil fortsette med uforminskert styrke. Alle er velkomne til å delta, meld gjerne din interesse til styret om du vil være med. Kampanjen mot russekål foregår i mai/juni fram til St. Hans, hovedinnsatsen mot kanadagullris skjer i august.

FUGLEOBSERVASJONER I 2015

Det ble registrert 143 arter ved Østensjøvannet i løpet av 2015. Dette er et høyt tall i forhold til hva som gjennomsnittlig blir registrert. Det er mange spennende arter som blir sett ved vannet for tiden. Blant de aller mest sjeldne og interessante kan vi nevne rustand, snadderand, knekkand, havelle, siland, havørn, lercefalk, vannrikse, åkerrikse, kvartbekkasin, dvergmåke, skogdue, tyrkerdue, spurveugle, kattugle, vendehals, rødstjert, sivsanger, gulsanger, løvmeis, tornskate og rosenfink.

I tillegg ble den årvisse hybrid mellom grågås og kanadagås påtruffet også i år. En ny andehybrid ble også sett, som lignet en krysning mellom brunnakke og stokkand. Denne dukket opp 25. november og ble værende ut året.

NB: Vi gjør oppmerksom på at listen er uoffisiell, da ikke alle rapporterte sjeldenheter er godkjent av sjeldenhetskomiteen ennå.

ETERFABRIKKEN

Det planlegges massiv boligutbygging av denne fabrikktomten som ligger som en kile inn i miljøparken. Utbygger ønsker å rive mesteparten av eksisterende bygningsmasse og erstatte denne med bl.a. en rekke høyhus på brinken ut mot parsellhagene. I nord, ut mot de verdifulle naturområdene ved Bølerbekken, planlegges det en lang blokk langs Eterveien. ØVV anser denne saken som en av de alvorligste utbyggingssakene siden forslaget om utbygging av jordene på Abildsø gård ble avvist i 1991. Endelige planer forventes fremlagt i løpet av våren.

ØSTENSJØ LOKALHISTORISKE BILDER (ØLB)

Bildebasen på internett er et samarbeidsprosjekt mellom Østensjøvannets Venner, Østensjø historielag og Deichmanske bibliotek. Over 3 000 bilder er registrert, katalogisert og gjort tilgjengelige for allmennheten. ØLB er en av de syv bildebaser som er knyttet til Deichmanske bibliotek som til sammen omfatter ca. 15 000 bilder. For å søke etter bilder anbefales ØVVs hjemmeside som har direkte link til basen ØLB:

<http://bildebaser.deichman.no/collections/show/1>.

ØSTENSJØBEKKEN OG CHRISTINEDAL

I oktober 2013 innledet Byantikvaren arbeidet med permanent fredning av eiendommen Christinedal, herunder bl.a. Mølledammen, Den gule stue og et stykke av Østensjøbekken. ØVV ga i sitt høringssvar uttrykk for at Mølledammen må bli skjøttet ut fra naturfaglige hensyn. En utfordring blir å finne ut om det er mulig at eiendommen Christinedal kan bli en del av den blågrønne korridor fra Alna miljøpark til Østensjøområdet miljøpark slik bystyret har åpnet for i sitt vedtak i mars 2013. En slik korridor må også sees i sammenheng med fremtidig utbygging av Bryn senter. Her er ØVV i kontakt med VAV og arkitektfirmaet for Bryn nye senter for å påvirke til utvikling av vannstrenger og vann generelt i området. Byantikvaren har i 2015 ennå ikke avsluttet fredningssaken.

VANNOMRÅDE OSLO OG ØSTENSJØVANNET

Østensjøvannet er en vannforekomst i Vannområde Oslo (tidligere kalt Bekkelagsbassenget vannområde) som sammen med flere andre vannområder utgjør Glomma vannregion. De fleste av byvassdragene i Oslo hører inn under Vannområde Oslo.

Forskrift om rammer for vannforvaltningen (også kalt vannforskriften) er det norske lovverket som skal ivareta alle krav stilt gjennom EUs vanddirektiv. Vannforskriften ligger til grunn for vannforvaltningsarbeidet i Vannområde Oslo.

Formålet med vannforskriften er at man skal arbeide for å få "en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene". Videre skal forskriften «sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med sikte på å oppfylle miljømålene, og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet».

Østensjøvannets Venner har deltatt i dette arbeid gjennom Oslo Elveforum, og også som medlem av referansegruppen. Det er utarbeidet og oversendt en liste over tiltak vi mener bør gjennomføres for Østensjøvannet som ledd i arbeidet for målsettingen om "god økologisk og kjemisk tilstand innen 2021". Tiltakene ble sammen med tiltak fra de øvrige vassdrag i Vannområde Oslo oversendt fra Oslo kommune / Bymiljøetaten til Vannregion Glomma i desember 2013. I 2014 ble tiltakene, som omfattet flere forslag til tiltak for Østensjøvannet, sendt på høring. Oslo Elveforums høringssvar inkluderte synspunkter for Østensjøvannet.

Forvaltningsplanen skal vedtas politisk i fylkeskommunene, og deretter få en sentral godkjenning fra Klima- og miljødepartementet i 2016.

Det er Bymiljøetaten som leder arbeidet i Vannområde Oslo og vil følge opp de generelle tiltakene. Det er i øyeblikket uklart hvilke tiltak dette fører til for Østensjøvannet.

ANNET

I Oslo rådhus ble det torsdag 18. juni utdelt priser til skoler som hadde levert prosjektoppgaver til konkurransen *Levende Vassdrag 2015*. Førstepremie i Gruppe I: 1.-4. trinn ble tildelt Oppsal skole Trinn 4C for prosjektet "Vannforskerne" med Østensjøvannet som undersøkelsesfelt. Prisen var på kr. 6000 likt fordelt på klassetrinnet og skolen, i tillegg maleri og diplom. Lærer for klassen var Camilla Bjordal Godø. Annenpremie gikk til Oppsal skole Trinn 4A for prosjektet "Østensjøvannets Eventyr" og fra samme skole Trinn 4B med prosjektet "Nærmiljøet - vårt ØV". Annenpremien var en værstasjon og diplom. Alle trinnene hadde sine prosjektoppgaver fra Østensjøvannet. Våre gratulasjoner til elever og lærere på Oppsal skole for utmerket innsats!

I nordenden av miljøparken var sommeren og store deler av høsten preget av omfattende gravearbeider i forbindelse med Hafslunds fornyelse av høyspentkabelen mellom Abildsø og Oppsal. I november kom så beskjed om det var påvist flere brudd i en av komponentene som inngår, en såkalt fiberkabel. Dette betyr at hele grøften fra Plogveien og østover til nordenden av vannet, må graves opp igjen til sommeren. Dette er meget uheldig og bekrefter vår skepsis til at denne type infrastruktur legger gjennom naturvernområder. 2. juni hadde Østensjøvannets Venner besøk av 30 studenter og 2 professorer fra West Chester University i Pennsylvania. De jobber bl. a. med miljøspørsmål og er interessert i å fange opp nye ideer og tanker som de kan ta med seg til prosjekter i andre deler av verden. Amund Kveim og Randy Gunnar Lange guidet gruppen langs vannet før de besøkte Våtmarkssenteret.

29. august stilte Østensjøvannets Venner med egen stand på torgfesten på Bogerud.

I oktober oppgraderte Bymiljøetaten lekeplassen i sørøst og skiftet ut gamle lekeapparater.

Temaskiltene som er satt opp langs vannet er i en sørgelig forfatning. Vi tar sikte på å bytte ut disse i løpet av våren. Samtidig vil teksten bli oppdatert der det er behov for dette.

Rehabiliteringstiltakene på Nordre Østensjø gård pågår fortsatt. Det samme gjør arbeidet med bygging av ny driftsbygning på Abildsø gård.